



ที่ กต ๑๐๐๒/๑๑๗๔

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ถ้อยแถลงร่วมของการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยความร่วมมือด้านวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ครั้งที่ ๑ (First Meeting of the International Forum on COVID-19 Vaccine Cooperation)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ถ้อยแถลงร่วมการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยความร่วมมือด้านวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ลับ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๓.๐๒/๒๘๔ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง ถ้อยแถลงร่วมของการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยความร่วมมือด้านวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ครั้งที่ ๑ (First Meeting of the International Forum on COVID-19 Vaccine Cooperation) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เพราะมีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมืองการต่างประเทศ และความมั่นคง

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ จีนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยความร่วมมือด้านวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ครั้งที่ ๑ ตามข้อเสนอของนายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดีจีนที่ได้ประกาศไว้ในการประชุมสุดยอดด้านสุขภาพโลก (Global Health Summit) ของกลุ่ม G20 เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้หารือกันในประเด็นทางเทคนิครวมถึงกำลังการผลิตวัคซีน เพื่อการกระจายวัคซีนไปทั่วโลกอย่างทั่วถึงและสมเหตุสมผล โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

๑.๒ การประชุมฯ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๙.๐๐ น. ตามเวลาไทย ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีนเป็นประธาน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อมด้วยผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้แทนภาครัฐจากอีก ๒๓ ประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ องค์การสหประชาชาติ (นาย António Guterres เลขาธิการสหประชาชาติ) องค์การอนามัยโลก (ดร. Tedros Adhanom Ghebreyesus ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลก) และองค์การระหว่างประเทศ

/ได้แก่...

ได้แก่ the Vaccine Alliance (Gavi) และ Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) พร้อมด้วยผู้แทนจากบริษัทผลิตวัคซีนของจีนและต่างชาติ โดยมีสมาชิกอาเซียนที่ได้รับเชิญและตอบรับเข้าร่วม ๔ ประเทศได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย

๑.๓ การประชุมฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการผลิตวัคซีนและความร่วมมือด้านเทคโนโลยีในการผลิตวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ให้วัคซีนเป็นสินค้าสาธารณะที่สามารถเข้าถึงได้ และมีราคาที่เหมาะสมได้มากขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา และเพื่อระดมความเห็นเพื่อสนับสนุนประชาคมโลกในการเอาชนะโควิด-๑๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ถ้อยแถลงร่วมการประชุมระหว่างประเทศ ว่าด้วยความร่วมมือด้านวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ มีสาระครอบคลุมการส่งเสริมการเข้าถึงวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ โดยเท่าเทียมในฐานะสินค้าสาธารณะของโลก การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ การปฏิเสชวัคซีนชาตินิยม และยกเลิกมาตรการเพื่อจำกัดการส่งออกวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ และวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง เรื่องนี้จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศได้รับร่างสุดท้ายของถ้อยแถลงร่วมฯ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งมีความกระชั้นชิดกับการประชุมฯ ที่จัดเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ กอปรกับต้องขอรับความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น ไทยจึงได้กล่าวสนับสนุนถ้อยแถลงร่วมฯ ในหลักการ โดยไทยจะดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอให้พิจารณานำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

การประชุมฯ ได้มีการหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านวัคซีนโควิด-๑๙ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ในพิธีเปิด นายหวัง อี้ อ่านข้อความจากนายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน ประกาศว่า จีนจะจัดหาวัคซีนให้กับประชาคมโลกจำนวน ๒ พันล้านโดส ภายในปี ๒๕๖๔ และจะให้เงินสนับสนุนจำนวน ๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐแก่กลไก COVAX Facility เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงวัคซีนที่เท่าเทียม จากนั้น นายหวัง อี้ กล่าวถ้อยแถลงในนามของรัฐบาลจีนว่า จีนสนับสนุนให้วัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ เป็นสินค้าสาธารณะของโลก (global public goods) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีด้านวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ โดยสนับสนุนการผลิตวัคซีนในประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อียิปต์ อินโดนีเซีย และบราซิล นอกจากนี้ จีนได้บริจาควัคซีนโควิด-๑๙ ให้กว่า ๑๐๐ ประเทศ รวมถึงส่งออกจำนวนมากกว่า ๗๗๐ ล้านโดสไปยังกว่า ๖๐ ประเทศ

๔.๒ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกล่าวถ้อยแถลงในนามผู้แทนไทยเป็นประเทศแรก ต่อจากนายหวัง อี้ โดยสนับสนุนให้วัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ เป็นสิ่งจำเป็นทางมนุษยธรรม และเรียกร้องให้ประเทศที่มีวัคซีนส่วนเกินสนับสนุนวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ผ่านกรอบทวิภาคีและพหุภาคี เช่น กลไก COVAX Facility นอกจากนี้ นานาชาติและบริษัทผลิตวัคซีน รวมถึงสถาบันการเงินควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ เพื่อเพิ่มอุปทานวัคซีนของโลก และเสนอแนะให้นานาชาติพิจารณาแนวทางเตรียมความพร้อมและการรับมือกับโรคระบาดในอนาคต

/๔.๓ ที่ประชุมฯ ...

๔.๓ ที่ประชุมฯ เห็นพ้องว่าการกลายพันธุ์ของไวรัสโควิด-๑๙ เป็นสิ่งท้าทายอีกครั้งที่ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ให้ทันกับการกลายพันธุ์ผ่านการวิจัยและพัฒนาาร่วมกันและสนับสนุนให้มีการหารือการยกเว้นสิทธิบัตรทางปัญญาของวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) รวมถึงวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ควรเป็นสินค้าสาธารณะของโลกที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาและรายได้น้อย นอกจากนี้ที่ประชุมฯ เรียกร้องให้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศยิ่งขึ้นในการต่อสู้และรับมือกับโควิด-๑๙ รวมทั้งการไม่เลือกปฏิบัติในการอนุมัติวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ชนิดต่าง ๆ สำหรับการเดินทางระหว่างประเทศซึ่งควรใช้มาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) เป็นหลัก

๔.๔ เอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ได้แก่ ถ้อยแถลงร่วมการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยความร่วมมือด้านวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ย้ำว่าวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ เป็นสินค้าสาธารณะของโลก และส่งเสริมการเข้าถึงวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ของประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศที่มีรายได้น้อย

(๒) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวัคซีนโดยยึดตามกฎระเบียบของ WHO

(๓) สนับสนุนกลไก COVAX Facility และเรียกร้องให้สถาบันการเงินระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ให้การสนับสนุนทางการเงินเพื่อการจัดหาวัคซีนและส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตวัคซีนของประเทศกำลังพัฒนา

(๔) ส่งเสริมวัคซีนพหุนิยม (vaccine multilateralism) ปฏิเสธวัคซีนชาตินิยม (vaccine nationalism) และเรียกร้องให้ยกเลิกมาตรการจำกัดการส่งออกวัคซีน (export controls) และส่วนประกอบ

(๕) สนับสนุนการหารือเกี่ยวกับการยกเว้นการบังคับใช้มาตรการทางทรัพย์สินทางปัญญาต่อวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ในกรอบ WTO

(๖) เรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ พิจารณามาตรการผ่อนคลายการเดินทางเข้าประเทศโดยคำนึงถึงคำแนะนำของ WHO และรายชื่อวัคซีนที่ได้รับการอนุมัติการใช้ฉุกเฉินโดย WHO ดังรายละเอียดถ้อยแถลงร่วมฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตาม

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้ส่งร่างถ้อยแถลงฯ ให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาให้ความเห็นแล้ว ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขแจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

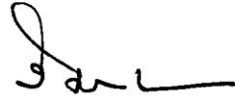
๙. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อถ้อยแถลงร่วมการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยความร่วมมือด้านวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองการสังคม

กรมองค์การระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๒๔ (นายรัฐวุฒิ นันทัยเกื้อกุล ๐๖ ๒๖๒๖ ๙๙๕๑)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ra.nanthaikuakool@mfa.mail.go.th